

Migrasjonsutvalgets innstilling

Flyktning- og asylpolitikk

Arbeiderpartiets migrasjonsutvalg presenterer i dag forslag fra innstillingen som gjelder asyl- og flyktningfeltet, som skal på høring i partiet. Integreringsdelen kommer på et senere tidspunkt, innen 1. oktober. Innstillingen er enstemmig.

I mandatet fra sentralstyret het det blant annet at man skulle «gjennomgå utviklingstrekk på migrasjonsområdet» og «utvikle en helhetlig politikk».

Motivasjonen bak utvalgets forslag er:

- Å verne om asylretten og overholdelse av internasjonale forpliktelser
- En mer human politikk, ved at færre legger ut på livsfarlige reiser organisert av menneskesmuglere
- En mer rettferdig politikk, der penger ikke avgjør hvem som får opphold i Norge, og der vi hjelper flest mulig med ressursene som stilles til rådighet
- Kontroll på grensene og forutsigbarhet for kommunene for å sikre en bedre integrering
- At flyktning- og asylpolitikken skal ha beskyttelse som mål, ikke være et verktøy for å ta hånd om store folkeforflyttinger på grunn av krig, klima, økte forskjeller
- En politikk som samler, ikke splitter Norge

De viktigste initiativene

- Hjelp flere: En solidaritetspott for flyktninger og mottakerland
- En mer rettferdig asylordning tilpasset vår tid
- Ivareta barnets beste og motvirke at barn og unge legger ut på flukt
- Tydeligere krav til identitet og en mer effektiv returpolitikk
- Mer forutsigbarhet - balanse mellom innvandring og integrering

Utvalget vil:

- Innføre en solidaritetspott på 5 milliarder for å hjelpe flere i nærområdene
- Ha en mer rettferdig asylordning – fra asylsøknader ved grensen til varige løsninger i regionen og flere kvoteflyktninger.
  - Vi vil styrke «første asylland»-prinsippet og inngå flere trygge tredjelandssamarbeid, som EU-Tyrkia avtalen, slik at Norge kan henvise asylsøkere til det første trygge landet de har oppnådd - eller kunne oppnådd – beskyttelse i.

- Sørge for mer kontroll, forutsigbarhet og bedre integrering ved å se asylankomster, familiegjenforening og antall kvoteflyktninger i sammenheng. Antallet skal komme av forhandlinger mellom staten og Kommune-Norge.
- Verne om asylinstituttet gjennom et klarere skille mellom beskyttelse til konvensjonsflyktninger og subsidiær beskyttelse. Personer som er individuelt forfulgt skal få status som konvensjonsflyktninger. De som flykter fra krig og konflikt, uten å være individuelt forfulgt, skal få subsidiær beskyttelse.
- Stille sterkere identitetskrav: Stille samme identitetskrav ved permanent opphold som for å få norsk statsborgerskap.

Mer om de ulike forslagene

1. Hjelp flere: En solidaritetspott for flyktninger og mottakerland

Arbeiderpartiet vil etablere en solidaritetspott for å bedre forholdene for verdens flyktninger og gi fattige land som tar imot mange flyktninger muligheten til å ivareta flyktingenes langsiktige behov.

Hovedformålet med norsk utviklingsbistand er bekjempe fattigdom og urettferdighet. Hovedveien ut av fattigdom går gjennom økonomisk vekst, jobbskaping og rettferdig fordeling innenfor rammen av stabile stater. Arbeidslinjen er viktig, også i bistands- og utviklingspolitikken. Arbeiderpartiets bistandspolitikk er rettighetsbasert. Målet er å sikre bedre muligheter for flyktninger mens de oppholder seg i vertslandet og tryggere retur når forholdene ligger til rette for det. Den skal bidra til å sette mottakerlandene i stand til å ta seg av flyktninger uten å måtte prioritere vekk andre oppgaver.

Solidaritetspotten skal utgjøre minst 5 milliarder kroner. Pengene skal dels komme fra deler av budsjettveksten som i normalår følger av énprosentmålet, dels fra det man eventuelt får frigjort ved færre asylankomster og bistandsmidler brukt i Norge, og dels ved hjelp av en kritisk og kompetent gjennomgang av alle deler av dagens totale bistandsbudsjett.

FNs innsats for verdens flyktninger er avgjørende. Derfor er det viktig å forankre vårt arbeid i nærområdene hos FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR). Det er behov for å styrke UNHCR både økonomisk og med kunnskap og ekspertise for å styrke dets legitimitet og kapasitet til å hjelpe mennesker på flukt. Vi foreslår en betydelig styrking av UNHCR.

2. En mer rettferdig asylordning – fra asylsøknader ved grensen til varige løsninger i regionen og flere kvoteflyktninger

Dagens asylordning er inhuman, urettferdig og ikke bærekraftig. Dersom asylinstituttet skal være i stand til å gi beskyttelse til personer som flykter fra individuell forfølgelse også i fremtiden, må vi ha en mer rettferdig asylordning som sikrer flere beskyttelse i det første trygge tredjelandet de kommer til, hjelper flere gjennom kvoteflyktningsordningen, bekjemper årsaker til at mennesker legger ut på flukt og skiller klarere mellom konvensjonsflyktninger og subsidiær beskyttelse.

Utvalget vil:

- Styrke sårbare stater, fred- og forsoningsarbeid, langsiktig utviklingshjelp for å forhindre at flere legger ut på flukt.
- Styrke første asylland-prinsippet og inngå flere trygge tredjelandssamarbeid
  - Henvise asylsøkere tilbake til det første trygge landet de har oppnådd – eller kunne oppnådd – beskyttelse i, i tråd med bestemmelsen i utlendingsloven
  - Flyktningers behov for beskyttelse skal være godt ivaretatt og dette skal gjøres i tråd med våre internasjonale forpliktelser
  - For å oppnå dette skal Norge skal jobbe for avtaler som EU-Tyrkia-avtalen med flere land
- Hjelp flere gjennom kvoteflyktningsordningen.
- At Norge, dersom det kommer i stand en avtale på nordisk eller europeisk nivå som åpner for å behandle asylsøknader i tredjeland utenfor EU, tilslutter seg denne hvis følgende kriterier ligger til grunn:
  - Avtalen skal være i tråd med internasjonale konvensjoner og i overensstemmelse med våre menneskerettslige forpliktelser
  - Rettssikkerheten til asylsøkerne skal ivaretas
  - Avtalen skal bidra til å redusere omfanget av migranter som tar en livsfarlig reise over til Europa og frigjøre ressurser for økt humanitær bistand og kvoteflyktninger.
- Ved søknader som behandles i Norge, innføre et klarere skille mellom beskyttelse til de som er individuelt forfulgt (konvensjonsflyktninger) og subsidiær beskyttelse. Personer som har krav på beskyttelse som følge av krig og konflikt, men ikke er individuelt forfulgt, skal få subsidiær beskyttelse.

3. Barn på flukt og enslige mindreårige asylsøkere

Barn på flukt er en særlig utsatt gruppe. Norge skal være en pådriver for at rettigheter for barn på flukt ivaretas. Det er et mål for Arbeiderpartiet at færre barn legger ut på en farefull ferd.

Barnets beste er et helt grunnleggende hensyn i vår innvandringspolitikk og FNs barnekonvensjon står sentralt i arbeidet med barn som søker beskyttelse i Norge. Enslige mindreårige asylsøkere skal få opphold i Norge dersom de har beskyttelsesbehov.

Utvalget vil:

- Motvirke at mindreårige sendes ut på farlige reiser alene, setter seg i gjeld til menneskesmuglere og kanskje utsettes for overgrep på veien
- At barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsøknader. Sårbarhetskriterier skal ligge til grunn.
- Opprette trygge omsorgssentre i hjemlandet
- Prioritere barnefamilier gjennom kvoteflyktningsordningen

4. Mer forutsigbarhet - balanse mellom innvandring og integrering

Kvoteflyktninger er den tryggeste og mest rettferdige ordningen for å sikre mottak av mennesker som skal ha varig beskyttelse. En mer rettferdig asylordning som bidrar til færre asylsøkere ved grensen og flere kvoteflyktninger sikrer også kommunene større forutsigbarhet når det gjelder antallet de skal bosette og gir mulighet til å begynne integreringen fra dag én.

Familieinnvandring har økt betydelig de siste årene og er en viktig del av en helhetlig asyl- og innvandringspolitikk. Hensynet til integrering, arbeidslinje, selvforsørgelse må vektlegges i vår politikk. Erfaringer viser at det også har stor betydning hvordan regelverket er i forhold til andre land.

Utvalget vil:

- Øke antallet kvoteflyktninger som kommer til Norge.
  - Asylankomster, familiegjennforening og antallet kvoteflyktninger skal ses i sammenheng.
  - Antallet skal settes på bakgrunn av forhandlinger mellom regjeringen og kommunene. Vi skal samarbeide med kommune-Norge for å sikre integreringsevne og forutsigbarhet i det lokale integreringsarbeidet slik at integreringen kan starte fra dag én.
- Ved familiegjennforening:
  - At flyktninger raskt skal kunne gjenforenes med sine familier for å sikre god integrering
  - At kvoteflyktninger skal ha avklart eventuelle familiegjennforeninger før ankomst til Norge
- Subsidiær beskyttelse vil gi midlertidig opphold med begrensinger på familiegjennforening.

- Forbud mot søskenbarneekteskap. Familieinnvandring med søskenbarn blir presumtvt betraktet som tvangsekteskap og dermed avslått.
- Forbud mot arrangerte ekteskap inngått under psykisk press.
- Familieetablering:
  - Familieetablering innvilges når ektefellen, eller den som kommer, kan forsørge seg selv.
  - Innføre obligatorisk introduksjonskurs for ektefellen som kommer til Norge. Kurset skal inneholde informasjon om rettigheter og lover, hjelpeapparat samt informasjon om arbeidsliv og språkkurs.
  - Skjerpe tilknytningskravet for familieetablering.

5. Tydeligere krav til identitet og en mer effektiv returpolitikk

Vi vil stille sterkere krav til avklaring av identitet. De samme identitetskravene som stilles for å få statsborgerskap, skal også stilles for å få permanent opphold. Strengere id-krav skal kombineres med tilbud om bistand fra norske myndigheter for å framskaffe dokumenter fra hjemlandet.

Utvalget vil:

- Stille samme identitetskrav ved permanent opphold som for å få norsk statsborgerskap
- Forsterke innsatsen for retur av asylsøkere til sine hjemland:
  - Opprette direkteruter til de viktigste avsenderlandene
  - Styrke politiets returarbeid
  - Opprette returavtaler med flere land, blant annet ved aktivt å ta i bruk visumavtaler